TIDSKRIFT FÖR SCHACK

UTGIVEN AV

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

UTKOMMER I 4 NUMMER OM ÅRET. ERHÅLLES I VARJE POSTKONTOR I SVERIGE, NORGE OCH DANMARK. PRIS FÖR ÅRGÅNG 1926 KR. 4:—

N:R 4 Okt.—Dec. 1927 ÅRG. XXXIII

Stockholms Allmänna Schackklubb 25 år.

En återblick på Stockholms allmänna schackklubbs verksamhet under de nu tilländagångna 25 åren blir samtidigt en återblick på schackspelets demokratisering i vårt land, dess erövrande av allt vidare samhällslager och till sist, kan man väl säga, av alla samhällslager. Före 1902 var schackspelet så gott som uteslutande en förströelse för de intellektuella kretsarna, utanför vilka det knappast nämnvärt torde ha odlats. Med 1902 skedde i huvudstaden genombrottet, och låt vara att början var blygsam, så hade dock det första steget tagits till schackspelets popularisering och utbredning långt utanför de intellektuella kretsarna och långt ned bland samhällslager, som dittills stått vårt spel tämligen fjärran, men som med tiden skulle komma att omfatta det med ett intresse, som kanske allmänna schackklubbens stiftare knappast drömt om, och tillföra schackspelets fana stora skaror av rekryter.

Hur många, som närvoro den oktoberafton för 25 år sedan i Stockholms Folkets hus, då allmänna schackklubben konstituerades, saknar jag alla uppgifter om. Att schackspelet mera i det tysta redan hade en del utövare bland arbetarklassen framgår dock av den anslutning, som klubben redan från början fick — i brist på medlemsförteckning belyses denna av det förhållandet, att klubbens första turnering — en handikapturnering — samlade icke mindre än 34 deltagare. Klubbens första styrelse fick följande sammansättning: ordf. Fritz Englund, vice ordf. G. Nyholm, sekr. Melker Jonsson, skattmästare C. J. Karlsson och materialförvaltare M. Johansson. Bland deltagarna i nyssnämnda turnering finner man flera, som hållit fast vid sin gamla kärlek schackspelet och ännu ha ett känt namn bland Stockholms schackspelare, såsom utom Englund och Nyholm även V. Dahlberg, K. Ekebom m fl. Intresset för schackspelet bland denna första uppsättning av allmänna schackklubbens spelare får också en viss belysning av det sakförhållandet, att tvenne deltagare i turneringen spelade respektive 131 och 115 partier.

Klubbens första årsberättelse lämnar en del uppgifter, ägnade att belysa klubbens verksamhet under dess första år. Klubben räknar nu 51 medlemmar, under året ha ingått 15, och i klubbens första klass-

turnering, som spelades i två klasser, ha deltagit sammanlagt 17 spelare. I klubbens andra klassturnering deltogo 25 spelare i 3 klasser. Klubben har också börjat mäta sina krafter med andra klubbar — det fanns på den tiden inte så många i Stockholm. Början var god; mot Kontoristföreningens schackklubb vann klubben en fullständig seger med 9 : 1. Mot Schacksällskapets gamla tränade spelare nödgades klubben däremot bita i gräset.

När tal är om klubbens barndomstid, bör också bland dess äldsta medlemmar nämnas en, som under hela den tid klubben existerat följt dess verksamhet med livligt intresse och verksamt bistått den med råd och dåd: grosshandlare Ludvig Collijn. Medlemmarna i en schackklubb växla ju rätt hastigt; många tröttna och lägga av jämförelsevis snart, andra bli kanske borta tillfälligt och komma sedan tillbaka. I en medlemsförteckning från några år efter klubbens stiftande återfinnas blott tvenne personer med inträdesåret 1902 eller det år klubben bildades: grosshandlare Collijn och hr Fritz Englund.

Det tycks dock ej vara så lätt att i fortsättningen hålla intresset uppe bland medlemmarna. En kärntrupp finns ju, men den är ej stor nog att ensam kunna hålla klubben uppe. I en årsberättelse år 1906 få medlemmarna det betyget, att de visat ett tämligen livligt intresse för schackspelet, men man hoppas, att det skall bli ännu bättre under kommande spelår, vilket är oundgängligen nödvändigt för klubbens framtida bestånd. Den rätt tråkiga lokalen är väl ej heller ägnad att stimulera till flitigare besök; också väcktes snart förslag inom klubben, att man skulle se sig om efter annan lokal. Efter något letande fann man ett kafé i Oxtorgstrakten, som var villigt hysa klubben, och dit flyttade den i oktober 1907.

Det skulle föra för långt att här redogöra för klubbens flyttningar från den ena lokalen till den andra. Den har under sin tillvaro hållit till på ölkaféer, på bierstugor, en tid på inre rummet till en matservering, alltid med växlande och ofta rätt problematisk framgång. Ibland äro lokalerna inte trevliga och dra ej folk, ibland drar man sig för att komma därför att man känner ett visst tvång att inta förtäring och klubbmedlemmarna ha i allmänhet ej så goda kassor. Och för det mesta titta kafévärdar m. fl. snedt på klubbens spelaftnar, därför att det blir för litet förtärt och för dålig förtjänst. Lokalfrågan bereder ständiga svårigheter, ända till dess med bildandet av Stockholms schackförbund och förhyrandet av lokal för dess räkning även Allmänna schackklubbens lokalfråga blir löst. Trots allt syntes klubben gå framåt och årsberättelserna vitsorda livligt intresse bland medlemmarna

Bland dessa böra ytterligare några nämnas: A. Ahlgrens namn dyker rätt snart upp i protokollen, och där finna vi också så småningom E. G. Schultz, vår bortgångne framstående problemist, och E. Jacobson. Småningom finna vi även andra kända namn i protokoll och medlemsförteckningar: A. H. Pettersson, O. Löwenborg, Wendel, Dahl, de båda alltför tidigt bortryckta lovande unga spelarna B. Malmgren och B. Rask m. fl.

Det har nu blivit ett pulserande schackliv i Stockholm. Nya klubbar ha bildats, och dessa ha sammanslutit sig till Stockholms schackförbund. Matcher utkämpas mellan de olika klubbarna, och även Allmänna schackklubben i likhet med tidigare Stockholms schacksällskap söker sig motståndare också utanför huvudstaden. Det blev Uppsala allmänna schacksällskap, som de första dusterna utåt utkämpades med. Spelåret 1909—1910 spelade klubben icke mindre än tre matcher mot nämnda sällskap, av vilka en vanns, en förlorades och en blev remis. Klubben hade här funnit en fullt jämbördig motståndare. Snart uppkom också tanken på att genom insättande av ett vandringspris göra dessa matcher mera permanenta och regelbundet återkommande. Tanken förverkligades också snart nog, och under en följd av år utkämpades mellan de båda sällskapen ett flertal strider med växlande lycka. De ekonomiska svårigheterna under krisåren, som omöjliggjorde anskaffandet av nytt vandringspris, avklippte tyvärr som man må hoppas endast tillfälligt men dock för flera år framåt dessa matcher.

Trots bildandet av flera nya schackklubbar i huvudstaden — i närvarande stund finnes ju ett ganska avsevärt antal sådana, såväl öppna för en bredare publik som mera slutna inom skilda yrkessammanslutningar o. d. — gick Allmänna schackklubbens medlemsantal rätt stadigt uppåt. Bakslag uteblevo dock givetvis ej heller, då schackintresset tillfälligt syntes vara på retur, men det förlorade togs igen och klubben gick framåt. Krisen blev emellertid påfrestande, och vid ett tillfälle väcktes till och med förslag om att upplösa klubben, ett förslag som dock avslogs. I närvarande stund har klubben ett medlemsantal, som åtminstone endast rätt obetydligt understiger hundratalet, och dess ekonomi har från att en tid ha varit dålig förbättrats och är nu jämförelsevis god.

(O. S.)

Partier.

Parti 3967. Franskt parti.

Spelat i Londonturneringen, Rond 8.

	Allan Nilsson, vit.	*E. Heilinu,* svart.
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	e4×d5	e6×d5
5.	Lf1—d3	c7—c5

Torde knappeligen kunna anses vara positionsenligt. Riktigt är det vanliga Sg8—e7.

6.	d4×c5	d5—d4
7.	a2—a3	Lb4—a5
8.	b2—b4	d4×c3
9.	b4×a5	Dd8×a5

Hela denna manöver av svart är

mera originell än stark, men torde i praktiken vara användbar, då motståndaren lätt lockas att med våldsamma medel söka vederlägga spelsättet.

10. Dd1—e2†

Vit är just av denna uppfattning och anser sig därför genast böra skrida till angrepp.

Lugnast och bäst vore säkerligen Lc1—e3.

10.	— —	Sg8—e7
11.	Sg1—f3	Sb8—c6
12.	Sf3—e5!	

I stil med anläggningen av partiet. Avsikten med textdraget är att omöjliggöra Lc8—f5, ty om svart tillåtes göra detta drag, så kommer vits angrepp av sig vid själva inledningen.

12.	— —	0—0
13.	Sd5×c6	Se7×c6
14.	0—0	Da5×c5
15.	De2—e4	f7—f5
16.	De4—h4	Lc8—e6
17.	Ta1—b1	b7—b6
18.	Lc1—g5	

En fälla, som svart genomskådar. Om nämligen 18. —, D×a3 så 19. Lc4, Tfe8; 20. Tfe1, Dd6; 21. Tbd1 och vit vinner på grund av springarens hängande ställning på c6. Man beakte betydelsen av vits 17:e drag.

18.	— —	Dc5—d4
19.	Dh4—g3	

Bättre vore Dh5.

19.	— —	Dd4—e5

Svart spelar alltför ängsligt på försvar. Med 19. —, f4! kunde han ha berett motståndaren en hel del svårigheter.

20.	Lg5—f4	De5—f6
21.	Tf1—e1	Tf8—e8
22.	Ld3—a6	

Hotar kvalitetsvinst. Vits båda löpare äro nu mycket starka och uppväga mer än väl bondeförlusten.

22.	— —	Le6—a2
23.	Tb1—a1	La2—f7
24.	h2—h4!	Te8×e1†
25.	Ta1×e1	Ta8—e8
26.	Te1—d1	Te8—d8?

Ett avgörande fel. Svart är emellertid i en mycket svår situation och torde knappast i längden kunna hålla partiet. På Sd4 följer Lg5 med pjäsvinst.

27.	Td1×d8†	Sc6×d8
28.	Lf4—e5?	

I svår tidsnöd förbiser vit att en pjäs kan vinnas genom Lg5, Dd4; 29. Db8. Textdraget räcker emellertid även till vinst.

28.	— —	Df6—h6
29.	Dg3×c3	Dh6—c6

Svart har intet bättre, då han ej kan utsätta sig för det hotande angreppet Dc8.

30.	Lg5×g7	Dc6×c3
31.	Lg7×c3	Sd8—c6
32.	La6—d3	Lf7—e6
33.	Kg1—h2	Sc6—e7
34.	Lc3—e5	Se7—c6
35.	Le5—b2	Sc6—a5
36.	Kh2—g3	Sa5—c4
37.	Lb2—c1	Kg8—f7
38.	Kg3—f4	Kf7—f6
39.	g2—g4	f5×g4
40.	Ld3×h7	b7—b5
41.	Lh7—d3	a7—a6
42.	Ld3—e2	a6—a5
43.	Le2×g4	Le6×g4
44.	Kf4×g4	b5—b4
45.	a3×b4	a5×b4

Naturligtvis kan svart ej heller hålla partiet med a5—a4—a3, då vit vinner lätt med fyra bönder för springaren.

46.	Kg4—f4	Kf6—g6
47.	Kf4—e4	Uppgivet.

(Anm. av Allan Nilsson.)

Parti 3968. Dambondespel.

Spelat i Londonturneringen, Rond 5.

Allan Nilsson, vit.	*V. Marin,* svart.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	e7—e6
3. c2—c4	b7—b6
4. Sb1—c3	

En god fortsättning är här 4. g3 etc. Att beakta är även 4. Lg5, h6; 5. L×f6, D×f6; 6. Sc3, vilket H. Kmoch spelade mot Nilsson.

4.	— —	Lc8—b7
5.	e2—e3	Lf8—b4
6.	Lc1—d2	Lb4×c3
7.	Ld2×c3	Sf6—e4
8.	Dd1—c2	f7—f5
9.	0—0—0	Se4×c3

Vit hotade d5.

10.	Dc2×c3	d7—d6
11.	Lf1—d3	0—0
12.	Th1—e1	Lb7—e4

Nödvändigt, emedan vit hotade bliva övermäktig i centrum med e3—e4. Resultatet av spelöppningen är att vit har den bättre ställningen och ett par tempo tillgodo. Svart har emellertid medelst flitiga pjäsavbyten lyckats säkra sin ställning.

13.	Dc3—c2	Le4×d3
14.	Dc2×d3	Sb8—d7
15.	e3—e4	Dd8—f6
16.	Kc1—b1	Ta8—d8
17.	e4×f5	

På grund av för litet pjäsmaterial har vit ej stora möjligheter att omsätta sin fördel redan i mittspelet. Han övergår därför till slutspel i vilket svart får svårighet med sina dambönder.

17.	— —	Df6×f5
18.	Dd3×f5	e6×f5
19.	Sf3—g5	Tf8—e8
20.	Kb1—c2	Sd7—f8
21.	b2—b4	h7—h6
22.	Sg5—f3	Kg8—f7
23.	d4—d5	

För att med springaren på d4 kunna hota svarts drottningflygel.

23.	— —	a7—a6

Kanske för tidigt men svart avser förhindra manövern Sf3—d4—c6 jämte T×e8 och Te1† åtföljt av Te7†.

24.	Sf3—d4	g7—g6
25.	Kc2—d3	Te8×e1
26.	Td1×e1	Td8—e8
27.	Te1×e8	Kf7×e8
28.	f2—f3	

Vit vill först förhindra, att svarts springare skall kunna sätta sig fast på e4 ävensom förtaga verkningarna av en eventuell springare på e5 för att sedermera ostört kunna ägna sig åt svarts damflygel.

28.	— —	Ke8—d7
29.	h2—h4!	

Enär nu h4—h5 hotar så måste svarts kung åter avlägsna sig från den svaga damflygeln och därmed är partiet egentligen avgjort till vits favör. Om 29. —, h6—h5 så tränger vits kung avgörande in över f4 och g5.

29.	— —	Kd7—e8
30.	a2—a4	Ke8—f7
31.	Sd4—c6	Sf8—d7

För att parera hotet Sb8.

32.	Kd3—d4	

Avser att efter Sc6—d8—e6 omöjliggöra c5, som besvaras med d5×c6.

32.	— —	Kf7—f6
33.	f3—f4	g6—g5
34.	h4×g5	h6×g5
35.	g2—g3	g5×f4
36.	g3×f4	Kf6—g7

Ett genast avgörande feldrag. Partiet kan dock ej hållas i längden, ty mot hotet Sd8 jämte Se6 finnes intet tillfredsställande försvar. Om t. ex.

36. —, Kf7 så 37. Sd8†, Ke7; 38. Se6 och om nu c5 så d5×c6 o. s. v.

37.	Sc6—d8	Sd7—f8
38.	Sd8—e6†	Sf8×e6
39.	d5×e6	Kg7—f6

På 39. —, c6 vinner vit med 40. b4—b5!

40.	Kd4—d5	Kf6—e7
41.	Kd5—c6	Kf7×e6
42.	Kc6×c7	d6—d5
43.	c4×d5	Ke6×d5
44.	Kc7×b6	Kd5—e4
45.	Kb6×a6	Ke4—f4
46.	b4—b5	Uppgivet.

(Anm. av Allan Nilsson.)

Parti 3969. Dambondespel.

Spelat i London. Major Tournament.

W. Gooding, London,	*G. Ståhlberg.* Göteborg.
vit.	svart.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. Sb1—c3	Lf8—g7
4. g2—g3	d7—d6
5. Lf1—g2	Sb8—c6
6. Sg1—f3	Lc8—g4

Svarts avsikt är förmodligen att byta på f3; annars kom också Ld7 jämte Dc8 med hotet Lh3 i fråga.

7.	h2—h3	Lg4×f3
8.	Lg2×f3	0—0
9.	Lc1—c3	

Vits plan på en liknande manöver, som i föregående anmärkning omnämnda, bemöter svart mycket bra.

9.	— —	Sf6—d7
10.	Dd1—d2	e7—e5!
11.	d4—d5	

Säkerligen ett fel, varigenom svart får goda chanser till motspel (f7—f5 etc.). L×c6 jämte d×e5 var för vit det förmånligaste.

11.	— —	Sc6—e7
12.	Sc3—e4?	Se7—f5!

Vit hade tydligen endast räknat med f7—f5, varpå springaren över g5 skulle få sig en fin postering på e6.

13.	g3—g4	Sf5×e3
14.	Dd2×e3	Dd8—h4

Med avsikt att locka vit till dambyte, efter vilket svart ansåg sin ställning bliva än gynnsammare. Men frågan är om inte svart med 14. —, f5 kunnat inleda ett mycket lovande angreppsspel, då på f5 springaren nu ej kan gå till g5 för f5—f4.

15.	De3—g5	Dh4×g5
16.	Se4×g5	h7—h6
17.	Sg5—e4	f7—f5
18.	g4×f5	g6×f5
19.	Se4—d2?	

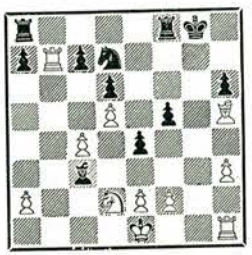
Bättre var Sc3. Med textdraget ger sig vit in på en kombination vari han av svart blir svårt överlistad.

19.	— —	e5—e4
20.	Lf3—h5	

Vit har tydligen ingen aning om svarts plan, annars hade löparen väl gått till g2.

20.	— —	Lg7×b2
21.	Ta1—b1	Lb2—c3
22.	Tb1×b7	

Ställning efter vits 22:a drag:

22.	— —	e4—e3!

Helt visst en oangenäm överraskning för vit, som nu får söka ersättning i angrepp på den något blottställda svarta kungen. Det visar sig emellertid, att svart mycket noga övervägt möjligheterna för bägge parter, och att den vita attacken endast är skenbart farlig.

23.	f2×e3	Sd7—c5
24.	Tb7×c7	Sc5—e4

Man ser nu hur lämpligt det hade varit om löparen gått till g2 i stället för till h5!

25.	Th1—g1†	Kg8—h8
26.	Lh5—g6	Lc3×d2†
27.	Ke1—d1	Ld2×e3
28.	Tc7—h7†	Kh8—g8
29.	Tg1—g2	Le3—g5!

Grusar alla vits förhoppningar.

30.	Th7—c7	Ta8—b8
31.	e2—e3	

En lustig vändning vore 31. h4, Tb1†; 32. Kc2, Tc1†; 33. Kd3, Tc3†; 34 Kd4, Le3 matt; eller 33. Kb3, Tb8†; 34. Ka4, Sc3†; 35. Ka5, Tc2; 36. a4, Ta2 etc.

31.	— —	Tb8—b1†
32.	Kd1—c2	Tf8—b8
33.	Lg6×f5	Tb1—b2†
34.	Kc2—d3	Tb2×g2
35.	Lf5—e6†	Kg8—h8
36.	Kd3×e4	Tg2×a2
37.	Ke4—f5	Ta2—f2†

Gör slut på vits mattfunderingar.

38.	Kf5—e4	Tb8—b3

Uppgivet.

(Svenska Dagbladet.)

Parti 3970. Drottninggambit.

Spelat i matchen om Sverigemästerskapet.

Gösta Stoltz,	*Allan Nilsson,*
vit.	svart.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	d7—d5
4. Lc1—g5	Sb8—d7
5. Sg1—f3	Lf8—e7
6. e2—e3	0—0
7. Ta1—c1	c7—c6
8. a2—a3	Tf8—e8
9. Dd1—c2	a7—a6
10. Lf1—d3	d5×c4
11. Ld3×c4	Sf6—d5
12. Sc3—e4	

Vanligen slår vit på e7, vilket är en lugn och säker fortsättning. Men även springardrag är rätt gott och kan föra till intressantare spel.

12.	— —	Le7×g5
13.	Se4×g5	Sd5—f6
14.	h2—h4	

Offret S×f7, strandar på Da5†, 15. b4, D×a3. Om K×f7 så Sf3—g5† och vit erhåller torn och två bönder för två lätta pjäser. Textdraget tvingar svart att spela h6, enär svart ej kan röra damflygeln. Efter 14. 0—0 har vit fortfarande bra spel.

14.	— —	h7—h6
15.	g2—g4	

Ett nervöst angrepp. Vit räknade för mycket på sin öppna h-linje och svarts instängda damflygel.

15.	— —	h6×g5
16.	h4×g5	Sf6—d5
17.	g5—g6	

Damschacken leder ej till något.

17.	— —	Dd8—f6
18.	Th1—h3	f7×g6?

Svart måste ha förbisett Ld3. Med e6—e5 avslår svart angreppet. Därpå finnes ej någon tillfredsställande fortsättning för vit.

19. Sf3—h4??

Vit stirrade sig här blind på hotet

torn h3 till f3, om kungen skulle försöka fly över f7, efter ett avslag av bönderna. Med 19. Ld3!, e5!; 20. L×g6, Td8 erhåller vit minst remis i alla de varianter, jag kunnat utfinna. Svart kan ej spela Sf8 för Sf3—e5.

19.	— —	Sd7—f8
20.	Lc4—d3	e6—e5
21.	d4×e5	

Här kunde vit ha uppgivit den ojämna kampen. Svart erhåller även ett övermäktigt angrepp då vits pjäser nu stå deplacerade.

21.	— —	Te8×e5
22.	Sh4×g6	Sf8×g6
23.	Ld3×g6	Lc8×g4
24.	Lg6—h7†	Kg8—f7
25.	Th3—g3	Lg4—h5
26.	Lh7—d3	Ta8—d8
27.	Ld3—c4	Kf7—f8
28.	Ld3—e2	Sd5—f4

och svart vann partiet efter ett tiotal drag. *(Anm. av Stoltz.)*

Parti 3971. Spanskt parti.

Spelat i matchen om Sverigemästerskapet.

Allan Nilsson, vit.		*Gösta Stoltz,* svart.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	a7—a6
4.	Lb5—a4	Sg8—f6
5.	0—0	Lf8—e7
6.	Sb1—c3	b7—b5
7.	La4—b3	d7—d6
8.	d2—d3	0—0
9.	Lc1—e3	

Här spelar vit vanligen a2—a4, vilket också är starkare. Nu förhindrar svart a4 genom Sa5 och dessutom även d3—d4, då ju vit efter e×d4 ej kan slå tillbaks för c7—c5 och c5—c4.

9.	— —	Sc6—a5!
10.	Sc3—d5	

Detta drag är starkare, när springaren står på c6. Nu leder det endast till för svart förmånliga avbyten. Ett bra spelsätt vore här Se2 och c2—c3.

10.	— —	Sf6×d5
11.	Lb3×d5	c7—c6
12.	Ld5—b3	Sa5×b3
13.	a2×b3	f7—f5
14.	h2—h3	Kg8—h8
15.	e4×f5	

Vit slår av på f5 för att slippa räkna med hotet f5—f4 och g7—g5.

15.	— —	Lc8×f5
16.	d3—d4	e5—e4
17.	Sf3—d2	

Detta är starkare än Sh2, då vit på Dd7 kan spela g2—g4 och löparen måste dragas till g6. Vit har dessutom större möjligheter för springaren på damflygeln.

17.	— —	Dd8—e8
18.	f2—f4	Dd8—g6

Efter avslag på f3 hade vit fått det besvärligare. Springaren kan ej slå tillbaks för Dg6 med dubbelhotet L×h3 och L×c2. Tornet måste alltså slå igen. Därpå följer Dg6 och c-bonden kan garderas med c2—c4 eller Tc1. I båda fallen erhåller svart ett starkt spel genom Lh4. Lf2 går ej för Lf5×h3 på Df1 spelas Kg8! Svart hotar även med att besätta e-linjen. I sådan öppen ställning bliva alltid de svarta löparne mera effektiva.

19.	Kg1—h2!	h7—h5
20.	Dd1—e1	

Här var g2—g3 starkt, varpå svart alltid måste räkna med framstöten g3—g4 efter Tg1. Svart kan därpå spela Kg8 och på Tg1 Kf7.

20.	— —	d6—d5
21.	Sd2—b1	a6—a5
22.	Sb1—c3	

Bonden a5 går ej att taga för T× a5; 23. D×a5, Lh4! och svart återvinner bonden med angrepp.

22.	— —	Le7—b4
23.	De1—g3	Dg6×g3
24.	Kh2×g3	Lb4—d6
25.	h3—h4	Ld6—e7
26.	Sc3—e2	Tf8—d8
27.	c2—c3	

Detta drag är märkvärdigt nog ett feldrag, såsom herr Nilsson själv påvisade. Svart förseglade här Ta7 för att eventuellt ha hotet Td8—d6 och Td6—g6†. Med Lf5—g4 uppkommer ett mycket intressant och lärorikt slutspel, som verkligen är värt att studeras. Svarts starka hot i detta slutspel är Lf6, b5—b4 och c6—c5. T. ex. 27. —, Lg4; 28. Tf2!, b4; 29. c3—c4, d5×c4; 30. b×c4, Lf6 med bondevinst. Vit skulle i stället ha spelat Th1 för att frigöra kungen från trycket på h4.

27.	— —	Ta8—a7
28.	Ta1—a2!	

Hotar att erövra a-bonden, enär Lg4 ej längre är farligt, då vit kan spela Sg1 och om b4 så Sh3.

28.	— —	Kh8—g8
29.	Tf1—a1	Td8—a8
30.	b3—b4	Le7—d8

Går svart förbi, vinner vit bonden genom Lc1.

31.	b4×a5	Ta7×a5
32.	Ta2×a5	Ta8×a5
33.	Ta1×a5	Ld8×a5
34.	b2—b4	La5—b6
35.	Se2—g1	Kg8—f7
36.	Sg1—h3	Lb6—d8
37.	Sh3—g5†	Le7×g5
38.	f4×g5	Remis.

(Anm. av Stoltz.)

Parti 3972. Spanskt parti.

Spelat i matchen om Sverigemästerskapet.

Allan Nilsson, vit.		*G. Stoltz,* svart.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	a7—a6
4.	Lb5—a4	Sg8—f6
5.	0—0	Lf8—e7
6.	Tf1—e1	d7—d6

En dragomkastning, varigenom svart förlorar ett tempo. B5 skall ske först för att på c3 spela Sa5.

7.	c2—c3	b7—b5
8.	La4—c2	Lc8—g4

Nu går ju ej Sa5 för d4 och svart hinner ej med c7—c5.

9.	d2—d3	Sc6—b8

Svart insåg i tid felet. Med detta springardrag finnas två möjligheter, endera att besätta centrum eller att föra springaren över d7.

10.	Sb1—d2	c7—c5
11.	Sd2—f1	Sb8—c6
12.	Sf1—e3	Lg4—d7
13.	d3—d4	0—0
14.	Se3—d5	

Detta drag är ej gott, enär det för till avbyten, som endast stärka svarts spel. Vit har fört sina pjäser från damflygeln över till kungsflygeln och borde därför försöka att göra sin pjäsövervikt på kungsflygeln gällande. Vit kunde ha fortsatt med h2—h3 och jämte eventuellt g2—g4 eller Kh1.

14.	— —	Ld7—g4

15. Sd5×f6† Le7×f6
16. d4—d5

Denna framryckning spelas ej ofta i spanskt parti,, enär det anses för dåligt. Vit kunde lika gärna ha bytit på c5.

16. — — Sc6—e7
17. h2—h3 Lg4—d7
18. a2—a4 — —

Genom detta drag erhåller i stället svart de bästa chanserna. Men vit är ju i förlägenhet om någon tillfredsställande fortsättning. Bäst vore nog Le3 jämte Dd2.

18. — — Se7—g6
19. Lc1—e3 Dd8—c7
20. Sf3—d2 Sg6—f4!
21. Sd2—f1!

Utmärkt spelat. Förhindrar svart från att spela g7—g5 och Kh8, enär springaren då skulle gå över g3 till f5, varifrån svart ej kan fördriva den. Avslag på f5 vore dåligt, enär vit då efter Kh2 och g3 kan fördriva springaren på f4 och själv erhålla angrepp.

21. — — Tf8—b8
22. Dd1—d2 b5—b4
23. Le3×f4

Detta byte är ej gott, men vit måste ju företa sig något. På c3—c4 följer b4—b3, och vit får svårt att gardera a-bonden.

23. — — b4×c3
24. b2×c3 e5×f4
25. Ta1—c1

Ett fel, varpå vit förlorar en bonde. Men även efter Te—c1 har vit på Le5 rätt stora svårigheter. Dd3 kan därpå ej spelas för c5—c4 jämte Tb8—b2. Vit torde därför bäst spela Le1, varpå svart kan fortsätta med Tb7, vilket hotar med torndubblering Da5 och c5—c4. Även genast c5—c4 är starkt.

25. — — Lf6—e5
26. Dd2—d3 Dc7—a5

Svart ser här bondevinsten genom Da5. Men ännu starkare är c5—c4, varpå svart avgörande inträngер med tornet till b2.

27. Lc2—d1 Ld7×a4
28. Ld1×a4

Vit hade här räknat med Ta1, vilket emellertid strandar på La4—b5.

28. — — Da5×a4
29. Sf1—d2

Härifrån är partiet mycket svårspelat. Har svart vinst är den mycket problematisk. Svarts chans är att sätta i gång med ett kungsangrepp, emedan vit får spela på att återta a-bonden.

29. — — Da5—e8!
30. Tc1—a1 a6—a5
31. Sd2—c4 a5—a4
32. Ta1—a3 f7—f6
33. Te1—a1 Tb8—b3
34. Sc4—d2

Här hade det kunnat uppkomma ett mycket intressant och studieartat slutspel genom 34. T×b3, a×b3; 35. T×a8, D×a8; 36. S×e5, f6×e5; 37. Db5, c5—c4! Vit kan ju ej slå på c4 för Db8. Men skall svart forcera partiet måste detta ske mycket försiktigt, enär vit hela tiden kan hota med remisschackar. Svart måste spela med kungsbönderna med tillhjälp av damen och på så sätt nalkas den vita kungsställningen. Damen spelas bäst till f8 för att skydda kungen och förhindra vit att slå på c4.

34. — — Tb3×a3
35. Ta1×a3 h7—h6
36. Sd2—c4 Kg8—h7
37. Sc4—b6 Ta8—b8
38. Sb6×a4

Vit har nu återfått sin förlorade bonde, men på bekostnad av en dålig ställning. Den vita springaren är nu pattställd och svart hotar ju alltid att med Ta8 jämte L×c3 vinna en bonde.

38. — — f4—f3!

Detta är starkare än c5—c4, varpå vit kan gardera sig med Dd1 och på f4—f3 spela g2—g4.

39. c3—c4

Om vit här spelar g2—g4 följer Ta8; 40. Dd1, Db5! (pointen). Svart hotar med De2 och Lh2†. Om c3—c4 så Db4. G3 går ej för Dh5 med hotet g5, om kungen går till h2.

39. — — Tb8—b4

En enkel och klar vinstfortsättning. På f×g2 spelar vit Sc3 och på Dg6 följer Sc3.

40. Sa4—c3 Dd8—g6
41. Dd3×f3 Tb4×c4
42. Sc3—e2 Tc4×e4
43. g2—g3 Te4—b4
44. Ta3—e3 Tb4—a4
45. Kg1—h2 h6—h5
46. Df3—g2 Ta4—a2
47. Te3—e4 f6—f5
48. Te4—e3 h5—h4
49. De2—f3

Det hotade h4×g3† åtföljt av f5—f4.

49. — — h4×g3†
50. f2×g3 Dg6—g5
51. Kh2—h1

Tvunget då f5—f4 fortfarande hotade. Nu följa endast tvångsdrag.

51. — — c5—c4
52. h3—h4 Dg5—g4!
53. Df3×g4 f5×g4
54. Kh1—g2 c4—c3
55. Kg2—f1 c3—c2
56. Kf1—e1 Le5—d4
57. Te3—d3 Ld4—f2†
58. Ke1—f1 Lf2—c5
59. Td3—c3 Lc5—a3
60. Kf1—e1 La3—b4
61. Ke1—d2 c2—c1D†
62. Kd2×c1 Ta2×e2

och vit uppgav efter några drag.

Ett kraftigt positionsparti.

(Anm. av Stoltz.)

Partier från matchen Berlin—Stockholm.

Parti 3973. Fyrspringarspel.

Spelat vid första bordet.

	E. Post, vit.	*G. Nyholm,* svart.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Sb1—c3	Sg8—f6
4.	Lf1—b5	Lf8—b4
5.	0—0	0—0
6.	d2—d3	d7—d6
7.	Lc1—g5	Lb4×c3
8.	b2×c3	h7—h6
9.	Lg5—c1	Sc6—e7
10.	Tf1—e1	c7—c6
11.	Lb5—c4	Se7—g6
12.	d3—d4	Dd8—c7
13.	h2—h3	Lc8—e6
14.	Lc4—d3	

Vit bör naturligtvis ej byta, ty hans chanser bero av att han har löparparet och den friare ställningen.

14. — — Ta8—d8
15. c3—c4 c6—c5

Tvingar motståndaren att upplösa spänningen i centrum. Dock gör bonden d5 svarts ställning lite trång.

16. d4—d5 Le6—c8
17. Sf3—h2

En god idé!

17. — — Dc7—e7
18. Sh2—g4 Sf6×g4
19. h3×g4 De7—h4
20. g4—g5?

En fullständig felbedömning av ställ-

ningen. Bonden g4 försvårar för svart att få en god plan — och denna bonde offrar vit! Riktigt är 20. Le2! för att på Sf4 spela Lf3 jämte g3 och Kg2.

20. — — h6×g5
21. g2—g3 Dh4—h6

Vit har genom sitt bondeoffer endast försvagat sin kungsställning, öppnat en linje för Lc8, och h-linjen för motståndarens tunga figurer.

22. Lc1—e3 f7—f6!

Nu hotar Kf7, varefter svarts figurer snabbt kunna överföras till angreppet.

23. f2—f3 Kg8—f7
24. Ld3—f1?

Ännu ett fel. En svag löpare kan ej skydda kungen mot övermakten. Endast med De2 kan vit ännu göra en del motstånd.

24. — — Tf8—h8
25. Kg1—f2 Dh6—h2†
26. Lf1—g2 Th8—h3

27. Kf2—f1 Th3×g3
28. Te1—e2 Lc8—h3
29. Lg2×h3 Dh2—h1†

och matt i nästa drag.

(Schachwart.)

Parti 3974. Fyrspringarspel.

Spelat vid första bordet.

G. Nyholm,	*E. Post,*
vit.	svart.
1. e2—e4	Sg8—f6
2. Sb1—c3	e7—e5
3. Sg1—f3	Sb8—c6
4. Lf1—c4	

Vit avviker från den vanliga vägen och gör i nästa drag ett bondeoffer, som kanske inte håller stånd mot en ingående granskning, men som i det praktiska spelet erbjuder goda chanser.

4. — — Sf6×e4
5. Lc4—d5 Se4×c3

Försiktigare vore Sf6.

6. d2×c3 Lf8—e7
7. Dd1—d3 d7—d6
8. h2—h4

Vit behandlar spelet på ett modigt och eget sätt.

8. — — h7—h6?

Detta drag fördärvar svarts spel. Nyholm rekommenderar f6.

9. Dd3—c4!

Härmed övergår vit till ett angrepp, som genomföres elegant och korrekt.

9. — — 0—0

Något bättre Tf8.

Ställning efter 9:e draget:

10. Sf3—g5!

Utmärkt spelat.

10. — — Le7×g5

Svart måste slå springaren, då det hotar De4. På 10. —, h×g; 11. h×g, L×g5 (Dh4 hotar) vinner 12. De4. Lh6; 13. T×h6, g×h; 14. Dg6†, Kh8; 15. D×h6†, Kg8; 16. Lg5.

11. h4×g5 Sc6—a5
12. Dc4—e4 c7—c6

Svart ser nu ut ha kommit ifrån det värsta, men det följer en ny överraskning.

13. Th1×h6!

Tillintetgörande!

13. — — Tf8—e8

Eller g×h; 14. Dg6†, Kh8; 15. D×h6†, Kg8; 16. g6.

14. Ld5×f7†! Kg8×f7
15. De4—g6† Kf7—g8
16. Th6—h7 Dd8—d7
17. Dg6—h5 Kg8—f8
18. g5—g6! Kf8—e7

Vit gör matt i fyra drag.

19. Lg5†, Ke6; 20. Dg4†, Kd5; 21. Td1†, Kc5; 22. Db4†.

(Schachwart.)

Parti 3975. Dambondespel.

Spelat vid andra bordet.

Sämisch,	*H. Ljunggren,*
vit.	svart.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sg1—f3	d7—d5
4. Sb1—c3	Sb8—d7
5. e2—e3	Lf8—e7
6. Lf1—d3	0—0
7. 0—0	c7—c5
8. Dd1—e2	b7—b6
9. b2—b3	Lc8—b7
10. Lc1—b2	Sf6—e4
11. Ta1—d1	Dd8—c7
12. Sc3—b5	Dc7—c8
13. Td1—c1	a7—a6
14. Sb5—c3	f7—f5
15. Tf1—d1	Sd7—f6
16. Sf3—e5	Dc8—e8
17. f2—f3	Se4×c3
18. Lb2×c3	De8—h5
19. Td1—e1	Le7—d6
20. De2—b2	a6—a5
21. Db2—c2	Ta8—c8
22. Dc2—e2	Tc8—c7
23. Tc1—c2	Sf6—d7
24. c4×d5	e6×d5
25. f3—f4	Dh5—h6

Enklast är D×e2.

26. g2—g4 Ld6×e5
27. d4×e5 f5×g4
28. De2×g4 d5—d4?

Ett svårt feldrag. Svart bör spela c4 jämte Sc5. Sämisch spelar slutet starkt och elegant.

29. Lc3×d4 Tc7—c6
30. Ld4—b2 b6—b5
31. Ld3—e4 Tc6—b6
32. Le4×b7! Tb6—g6
33. Dg4×g6 Dh6×g6†

På h×g kommer den svarta drottningen ej mer med i spelet.

34. Tc2—g2 Dg6—d3
35. e5—e6 Tf8—f6
36. e6×d7 Tf6—g6
37. Tg2×g6 h7×g6
38. Lb2—d4! Uppgivet.

(Schachwart.)

Parti 3976. Dambondespel.

Spelat vid andra bordet.

	Ljunggren, vit.	*Sämisch,* svart.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	Sg1—f3	e7—e6
3.	c2—c4	c7—c5
4.	e2—e3	c5×d4
5.	e3×d4	b7—b6
6.	Sb1—c3	Lc8—b7
7.	Lf1—d3	Lf8—e7
8.	0—0	0—0
9.	Tf1—e1	d7—d6
10.	Dd1—e2	Sb8—d7
11.	Lc1—g5	Tf8—e8
12.	Ta1—c1	Ta8—c8
13.	Sc3—e4	Sf6×e4
14.	Lg5×e7	Te8×e7
15.	Ld3×e4	d6—d5?

Ett feldrag, varigenom en bonde förloras. L×e4, D×e4, Sf6 för till lika spel.

16.	Le4×d5!	Lb7—a6

Om L×d5 så 17. c×d5, T×c1; 18. T×c1, e×d5; 19. Da6!, Te8; 20. D×a7 etc.

17.	Ld5—e4	Sd7—f6
18.	b2—b3	Sf6×e4
19.	De2×e4	La6—b7
20.	De4—e3	Te7—d7
21.	Tc1—d1	Lb7×f3
22.	g2×f3	Dd8—f8
23.	De3—e5	Tc8—d8
24.	Te1—e2	h7—h6
25.	f3—f4	g7—g6

Vit hotade f5.

26.	Te2—e3	Df8—g7
27.	Te3—d3	Td7—d6
28.	Kg1—f1	f7—f6
29.	De5—e4	Kg8—h7
30.	h2—h4	f6—f5

Svart vill ej tillåta h5.

31.	De4—e5	Dg7—b7
32.	d4—d5	e6×d5
33.	Td4×d5	Td6×d5
34.	Td1×d5	Td8—f8
35.	De5—e6	Tf8—f7
36.	De6—e8	Tf7—e7
37.	De8—d8	h6—h5
38.	Kf1—g2	Kh7—g7
39.	Kg2—g3	Te7—f7
40.	Dd8—d6	Tf7—e7
41.	b3—b4	Te7—f7
43.	f2—f3	Db7—c7

Vit hotade 44. c4—c5, b×c5; 45. b×c5 jämte c5—c6, varför svart är tvungen byta drottningar.

44.	Dd6×c7	Tf7×c7
45.	c4—c5	b6×c5
46.	b4×c5	Tc7—c6
47.	Kg3—f2	Tc6—a6
48.	Td5—d2	Ta6—c6
49.	Td2—c2	Kg7—f6
50.	Kf2—e3	Kf6—e6
51.	Ke3—d4	Ke6—d7
52.	Kd4—d5	Tc6—a6
53.	Tc2—b2	

53. c6†, Kc7; 54. Ke6 hade krönt vits målmedvetna spel med snabb seger.

53.	— —	Kd7—c7
54.	Tb2—g2	Kc7—d7
55.	Tg2—d2	Ta6—a3
56.	Kd5—e5†	Kd7—c7
57.	Ke5—f6	Ta3×f3
58.	Kf6×g6	Tf3×f4
59.	Kg6×h5	Kc7—c6
60.	Td2—c2?	

Härmed kastar vit bort vinsten. Med Td6†, K×c5; 61. Ta6 jämte T×a7 är partiet alltjämt vunnet för vit.

60.	— —	a6—a5
61.	Tc2—c3	Tf4—a4
62.	a2—a3	Ta4—f4
63.	Tc3—h3	Tf4—g4
64.	Th3—f3	a5—a4
65.	Tf3×f5	Tg4—g3
66.	Tf5—g5	Tg3×a3
67.	Kh5—g6	Ta3—h3

Remis.

Parti 3977. Dambondespel.

Spelat vid tredje bordet.

	W. Schlage, vit.	*K. Olson,* svart.
1.	d2—d4	d7—d5
2.	Sg1—f3	Sg8—f6
3.	c2—c4	e7—e6
4.	Lc1—g5	Sb8—d7
5.	e2—e3	h7—h6

Ett onödigt drag. Skall Pittsburg-varianten spelas, bör Lb4† ske genast.

6.	Lg5—h4	Lf8—b4†
7.	Sb1—c3	c7—c6
8.	Dd1—c2	Dd8—a5
9.	Lh4×f6	

Vit bör ej byta på f6, då löparen har en god ställning på h4. Med 9. Sf3—d2 erhåller vit på Se4 genom 10. S×e4, d×e4; 11. Le2, 0—0; 12. 0—0, f5; 13. c5 ett utmärkt spel (enl. Lärobok i Schack).

9.	— —	Sd7×f6
10.	Sf3—d2	0—0
11.	Lf1—d3	Tf8—e8
12.	0—0	Lb4×c3!
13.	b2×c3	e6—e5!
14.	c4×d5	

Vit spelar på att isolera svarts d-bonde men erhåller en svag c-bonde. Ej heller 14. e4 leder till något för vit. Det kan följa 14. —, d×e4; 15. S×e4, S×e4; 16. L×e4, f5; 17. L×f5, L×f5; 18. D×f5, D×c3 etc.

14.	— —	c6×d5
15.	d4×e5	Te8×e5
16.	Tf1—e1	

Genast Tb1 var väl bättre.

16.	— —	Lc8—d7
17.	Sd2—f3	Te5—e7
18.	Ta1—b1	Ld7—a4
19.	Dc2—b2	La4—e8
20.	Db2—b4	Da5×b4
21.	c3×b4	

Nu återstår endast en svag svart d-bonde, men som svart kan besätta c-linjen med tornen och tilltvingar sig allmänt tornavbyte, kan vit ej utnyttja denna svaghet.

21.	— —	Ta8—c8
22.	Sf3—d4	g7—g6
23.	Kg1—f1	Sf6—g4
24.	Kf1—e2	Sg4—e5
25.	Te1—c1	Te7—c7
26.	Tc1×c7	Tc8×c7
27.	Ke2—d2	Se5×d3
28.	Kd2×d3	Kg8—f8
29.	Kd3—d2	Kf8—e7
30.	Tb1—c1	Tc7×c1
31.	Kd2×c1	Ke7—d6
32.	f2—f4	Le8—d7
33.	Kd1—c2	a7—a6
34.	Kc2—c3	Ld7—e8
35.	Sd4—f3	h6—h5

Partiet blev här avbrutet och överenskoms senare att räkna detsamma som remis.

Parti 3978. Dambondespel.

Spelat vid tredje bordet.

	K. Olson, vit.	*Schlage,* svart.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	Sg1—f3	e7—e6
3.	c2—c4	b7—b6
4.	Sb1—c3	Lf8—b4
5.	Dd1—c2	Lc8—b7
6.	Sf3—d2	d7—d5
7.	c4×d5	e6×d5
8.	e2—e3	0—0
9.	Lf1—d3	Sb8—d7

10.	0—0	Tf8—e8
11.	a2—a3	Lb4—d6
12.	Sc3—b5	Sd7—f8
13.	Sb5×d6	Dd8×d6
14.	b2—b4	Sf8—g6
15.	Sd2—f3	Sf6—e4
16.	Lc1—b2	a7—a5
17.	b4—b5	c7—c5

Svart blir härigenom kvitt den svaga c-bonden, och anser att vits svaga a-bonde uppväger svagheten i de svarta b- och d-bönderna.

18.	b5×c6 e. p.	Lb7×c6
19.	a3—a4	Ta8—c8
20.	Dc2—b3	Dd6—d7
21.	Tf1—c1	Se4—d6
22.	Sf3—e5	Sg6×e5
23.	d4×e5	Sd6—c4
24.	Ld3×c4	d5×c4
25.	Tc1×c4	Lc6—d5
26.	Tc4—d4	Ld5×b3
27.	Td4×d7	Tc8—c2
28.	Lb2—d4	Lb3×a4
29.	Td7—b7	La4—c6!
30.	Tb7×b6	a5—a4

De intressanta förvecklingarna ha resulterat i att vit erövrat d- och b-bönderna och svart a-bonden. Men på samma gång har ett slutspel med olikfärgade löpare uppstått och i detta har vit ingen möjlighet göra sin bondeövervikt gällande.

31.	h2—h3	h7—h5
32.	Tb6—a6	Te8—e6
33.	h3—h4	Te6—g6
34.	g2—g3	Tg6—g4
35.	Ta6—a5	g7—g5
36.	e5—e6	f7×e6
37.	Ta5×g5†	Tg4×g5
38.	h4×g5	a4—a3
39.	g5—g6	a3—a2
40.	Ld4—e5	Lc6—f3
41.	Le5—d4	Lf3—e4
42.	g6—g7	Tc2—c8
43.	g3—g4	h5—h4
44.	Kg1—h2	Le4—b1
45.	Kh2—h3	Kg8—h7
46.	Kh3×h4	Kh7—g6
47.	f2—f4	Tc8—a8
48.	Ld4—e5	Ta8—e8
49.	Le5—d4	Kg6—f7
50.	Kh4—g5	Te8—a8
51.	Ld4—e5	

Remis.

Parti 3979. Franskt parti.

Spelat vid fjärde bordet.

Zander, vit.		*Wendel,* svart.
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	e4×d5	

Enklast, men ej ägnat ge vit någon fördel. Bäst är väl Sge2.

4.	— —	e6×d5
5.	Lf1—d3	Sb8—c6
6.	Sg1—e2	Sg8—e7
7.	0—0	0—0
8.	f2—f4	

Detta torde ej vara det bästa. På 8 Sg3 fruktade vit 8. —, f5, på vilket drag d4 blir svag, men vit hade med 9. Lg5, h6; 10. L×e7, S×e7; 11. f4 erhållit ett gott spel.

8.	— —	Se7—f5
9.	Ld3×f5	Lc8×f5
10.	Se2—g3	Dd8—d7
11.	Sc3—e2	Sc6—e7

Svart erhåller nu goda motchanser.

12.	Lc1—d2	Lb4—d6
13.	Sg3×f5	Se7×f5
14.	g2—g4	

Överraskande, men säkerligen enda sättet att undgå trycket.

14.	— —	Sg4—h6

Eller Se7 15. Sg3.

15.	h2—h3	

Nu hotar f4—f5 jämte L×h6.

15.	— —	f7—f5
16.	g4—g5	Sh6—f7
17.	Kg1—g2	Tf8—e8

Springaren skall över d6 till e4.

18.	Se2—g3	Ld6—f8
19.	Dd1—f3	c7—c6
20.	Ta1—e1	Sf7—d6
21.	c2—c3	Te8×e1
22.	Tf1×e1	Ta8—e8
23.	Te1×e8	Dd7×e8
24.	Df3—e3	

Avbrutet som remis.

(Schachwart.)

Parti 3980. Franskt parti.

Spelat vid fjärde bordet.

Wendel, vit.		*Zander,* svart.
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Sb1—c3	Sg8—f6
4.	Lc1—g5	Lf8—e7
5.	e4×d5	Sf6×d5
6.	Lg5×e7	Dd8×e7
7.	Sg1—f3	

Vit offrar en bonde för utvecklingstempo. Försiktigare vore Dd2.

7.	— —	Dc7—b4
8.	Lf1—d3	Sd5×c3
9.	b2×c3	Db4×c3†
10.	Ke1—f1	0—0
11.	Ta1—b1	Sb8—d7

Svart måste alltid taga ett offer på h7 med i sina beräkningar. Textdraget är bättre än h6, vilket skulle försvaga kungsflygeln och förlora ett tempo.

12.	Tb1—b3	

Ej L×h7, K×h7; 13. Sg5†, Kg8; 14. Dh5 för Sf6.

12.	— —	Dc3—c6
13.	h2—h4	b7—b6
14.	Th1—h3	Lc8—b7
15.	Th3—g3	f7—f5
16.	Dd1—e2	Sd7—f6
17.	Sf3—g5	Sf6—e4
18.	Ld3×e4	f5×e4

En mycket svår ställning. Svart har vid sitt 15:e drag räknat med den öppna g-linjen.

19.	Dc2—g4?	

Härpå förlorar vit snabbt. Men även på 19. Tc3 torde svart få det bättre spelet genom 19. —, Dd6!, varpå S×c4 är felaktigt för Df4! Som offerkombinationen S×h7, K×h7; 20. Dh5, Kg8; 21. T×g7†, K×g7; 22. Tg3†, Kf6 ej är riktigt, fortsätter vit bäst 19. Kg1. (Efter 19. Tc3! Dd6!; 20. Dc4, Df4; 21. D×e6†, Kh8; 22. Kg1! hade svart ej haft det lätt. Red.)

19.	— —	Dc6×c2
20.	f2—f3	

Längre motstånd kan vit göra med 20. Kg1, D×f2†; 21. Kh2, Df4.

20.	— —	Dc2—d1†
21.	Kg1—f2	Dd1×d4†
22.	Tb3—e3	

22. Ke1, Dg1† etc.

22.	— —	Dd4—d2†
23.	Te3—e2	e4—e3†
24.	Kf2—g1	Dd2×e2
25.	Sg5×h7	De2—e1†
26.	Kg1—h2	De1×g3†
27.	Kh2×g3	Kg8×h7
28.	Dg4—h5†	Kh7—g8
29.	Dh5—e5	Lb7—d5
30.	h4—h5	Tf8—f6
31.	De5×e3	Ld5×a2
32.	De3—e5	La2—d5

Uppgivet.

(Schachwart.)

Parti 3981. Dambondespel.

Spelat vid femte bordet.

	Helling, vit.	*Jacobson,* svart.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	Lc1—g5	

För att på 4. —, c5 svara med 5. d5, varpå drottningoffret 5. —, S×d5 ej är fullt korrekt för 6. L×d8, S×c3; 7. Db3!, Se4†; 8. Kd1, Sf2†; 9. Kc2, K×d8; 10. Dg3!

4.	— —	Lb4×c3
5.	b2×c3	h7—h6
6.	Lg5—h4	d7—d5

Intet gott drag, då drottninglöparen blir innestängd. När en vit löpare står mot ett löparpar, böra bönderna vanligtvis ställas på svarta fält.

7.	e2—e3	0—0

Nu är den svarta kungsflygeln svag, h6 är ett gott angreppsobjekt. Den vita kungen är i centrum gott skyddad av stark bondeställning, och vit beslutar sig därför för ett flankangrepp.

8.	g2—g4	Tf8—e8

Endast ett öppnande av en linje (t. ex. c5) kan avvända förlust. Genom sina följande för lite agressiva drag erhåller svart snart förlustställning.

9.	f2—f4	Sb8—d7
10.	Sg1—f3	c7—c6
11.	g4—g5	h6×g5
12.	f4×g5	Sf6—e4
13.	g5—g6	f7—f6

Andra drag äro ej bättre, t. ex. 13. —, Sdf6; 14. g×f7†, K×f7; 15. Se5†, Kg8; 16. Ld3, Da5; 17. 0—0 eller 13. —, Da5; 14. g×f7†, K×f7; 16. Ld3, D×c3†; 17. Kf1, Tf8; 18. Tc1, Da3; 19. Kg2.

14.	Sf3—d2	Se4×d2
15.	Ke1×d2	Sd7—f8
16.	Dd1—h5	Dd8—e7
17.	Lf1—d3	e6—e5

Ställning efter 17:e draget:

18.	Lh4×f6	De7×f6

På g×f6 vinner g7.

19.	Ta1—f1	Df6—e6
20.	Tf1×f8†	Kg8×f8
21.	Th1—f1†	Kf8—e7
22.	Tf1—f7†	Ke7—d8
23.	Dh5—g5†	Te8—e7
24.	Ld3—f5	De6—f6

Tvunget, ty på Dd6 följer c5, Dc7, Tf8‡.

25.	Tf7×f6	g7×f6
26.	Dg5×f6	

och svart uppgav efter 26. —, Lf5; 27. D×f5, Kc7; 28. h4, e×d4; 29. c×d4, Tae8; 30. c×d5; 31. h5, Kc6; 32. Dg5.

(Anm. av Helling i Schachwart.)

Parti 3982. Dambondespel.

Spelat vid bord 6.

	Pahl, vit.	*Stoltz,* svart.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	Dd1—c2	c7—c5
5.	e2—e3	Sb8—c6
6.	Sg1—f3	b7—b6
7.	Lf1—e2	Lc8—b7
8.	Lc1—d2	c5×d4
9.	e3×d4	Ta8—c8
10.	a2—a3	Lb4—e7
11.	Ld2—e3	Sc6—a5
12.	b2—b3	d7—d5
13.	c4—c5	

Härigenom får svart en övermäktig ställning i centrum. Bättre var väl Se5.

13.	— —	b6×c5
14.	d4×c5	Sa5—c6
15.	Le2—b5	

Vit vill ej utsätta sig för angreppet d4, vilket följer på b4.

15.	— —	0—0
16.	b3—b4	Sf6—g4!
17.	Lb5×c6	Ld7×c6
18.	Sf3—d4	Lc6—a8
19.	Dc2—e2	

Om Lf4 så Lf6.

19.	— —	Sg4×e3
20.	f2×e3	

Drottningen kan ej slå för e5, D×e5, Lf6, Df4, Te8† jämte Te4.

20.	— —	Le7—h4†!
21.	g2—g3	e6—e5!
22.	Sd4—f5	d5—d4
23.	0—0—0	

Starkare är väl e4. Svart fortsätter härpå bäst Lf6. Vit torde nu vara nödsakad till 24. Sd1, då på såväl Sb5 som Td1, svart kan ernå övermäktigt angrepp genom T×c5 åtföljt av Da5(†). På 24. Sd1 spelar svart g6 25. Sh6† (Sd6, Le7!) Kh8 jämte Lg7 och f5 med överlägset spel.

23.	— —	La8×h1
24.	g3×h4	Dd8—f6
25.	Td1×h1	

Även efter 25. e4, Tfd8! 26. Sd5 (Sb5, a6! eller Sb1, g6!) T×d5; 27. e×d5, L×d5 är vits spel utsiktslöst.

25.	— —	Df6×f5
26.	Sc3—b5	Df5—e4
27.	Th1—d1	Tf8—d8
28.	Kc1—b2	d4—d3
29.	De2—d2	a7—a6
30.	Sb5—d6	Td8×d6
31.	c5×d6	Tc8—c2†
32.	Dd2×c2	d3×c2
33.	Td1—d2	De4×e3
34.	Kb2×c2	Kg8—f8
35.	d6—d7	De3×d2†
36.	Kc2×d2	Kf8—e7

och svart vann efter ytterligare några drag.

Parti 3983. Fyrspringarspel.

Spelat vid bord 6.

	Stoltz, vit.	*Pahl,* svart.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Sb1—c3	Sg8—f6
4.	d2—d4	e5×d4
5.	Sf3×d4	d7—d6?

Ett dåligt drag, som förskaffar svart ett instängt spel. Lb4 måste ske.

6.	Lf1—b5	Lc8—d7
7.	0—0	Lf8—e7
8.	b2—b3	a7—a6
9.	Lb5—e2	0—0
10.	Lc1—b2	Sc6×d4
11.	Dd1×d4	Ld7—e6
12.	Sc3—d5	Le6×d5

Vit hotar S×e7 åtföljt av g4 och f4 med övermäktigt angrepp. Med springaren kan ju inte slås för matten på g7, och svart är därför tvungen ge vit fördelen av de två löparna.

13.	e4×d5	Sf6—e8
14.	De4—b4!	

För att behålla löparparet.

14.	— —	Dd8—c8

Det hade väl varit bättre gå till b8 genast.

15.	Ta1—e1	Le7—f6
16.	Le2—g4	Dc8—b8
17.	Lb2—c1	c7—c5

Härigenom förloras en bonde, men svart har redan en mycket dålig ställning.

18.	d5×c6 e. p.	b7×c6
19.	Db4×b8	Ta8×b8
20.	Lg4—d7	c6—c5
21.	Lc1—f4	Tb8—d8
22.	Ld7×e8	Tf8×e8
23.	Lf4×d6	Te8×e1
24.	Td1×e1	Lf6—c3
25.	Ld6—c7	

Vit gör nu sin bondeövervikt kraftigt gällande.

25.	— —	Td8—c8
26.	Te1—e7	Lc3—f6
27.	Te7—d7	h7—h5
28.	Lc7—a5	c5—c4
29.	Td7—c7	Tc8—d8
30.	g2—g3	Td8—d5
31.	La5—b4	a6—a5
32.	Lb4—e7	Td5—d1†
33.	Kg1—g2	c4×b3
34.	a2×b3	

Vit har nu tilltvingat sig en stark fribonde.

34.	— —	Lf6—d4
35.	Le7—c5	Ld4—e5
36.	Tc7—c8†	Kg8—h7
37.	Lc5—b6	Td2—d5
38.	c2—c4	Td5—d2
39.	Tc8—a8	Le5—c3
40.	Lb6—e3	Td2—c2

Eller Tb2, 41. c5, T×b3; 42. c6, Le5; 43. T×a5, f6; 44. Tc5 etc.

41.	Kg2—f3	Lc3—b4
42.	Le3—d4	Kh7—g6
43.	Kf3—e4	Tc2—d2
44.	Ld4—e3	Td2—c2
45.	h2—h4	Kg6—f6
46.	Ke4—d5	Kf6—f5
47.	c4—c5	Tc2—c3
48.	c5—c6	Tc3—d3†
49.	Le3—d4	Lb4—d6
50.	Kd5×d6	Td3×d4
51.	Kd6—c5	Uppgivet.

Parti 3984. Franskt parti.

Spelat i mästarturneringen i Magdeburg.

Spielmann, vit.	*R. L'hermet,* svart.
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—d2	

Detta drag har för länge sedan föreslagits av Dr. Tarrasch, men har aldrig blivit riktigt populärt. Rätta motdraget är c5. Det drag, svart väljer, leder till en variant av 3. Sc3, vilken allmänt anses giva svart det sämre spelet.

3.	— —	d5×e4
4.	Sd2×e4	Sb8—d7
5.	Sg1—f3	Sg8—f6
6.	Se4×f6†	Sd7×f6
7.	Lf1—d3	h7—h6

Detta svaga drag inbjuder vit att rockera långt och söka storma den svarta kungsflygeln. Svarts båda nästa drag visa att han är fullständigt aningslös om faran.

8.	Dd1—e2	Lf8—d6?
9.	Lc1—d2	0—0?
10.	0—0—0	Lc8—d7
11.	Sf3—e5	

Vit behöver ej påskynda sitt angrepp. Skulle han genast ha spelat g4, skulle svaret ha blivit Sd5, hotande Sf4.

11.	— —	c7—c5

Om svart spelat detta drag i 7:e eller 8:e draget hade det varit starkt. Nu kommer det för sent.

12.	d4×c5	Ld6×e5

Ty på L×c5 är g4 genast avgörande.

13.	De2×e5	Ld7—c6
14.	Ld2—f4	Dd8—e7
15.	De5—d4	Tf8—d8
16.	Lf4—d6	De7—c7
17.	Th1—g1	b7—b6
18.	Dd4—h4	b6×c5
19.	Ld6—e5	De8—e7

Det sista feldraget som möjliggör ett briljant slut. 19. —, Sd7 var nödvändigt.

20.	g2—g4!	c5—c4

Ställning efter 19:e draget:

21.	g4—g5!	Sf6—d7
22.	Dh4×h6!	

Detta vackra drottningoffer forcerar matt.

22.	— —	g7×h6
23.	g5×h6†	Kg8—f8
24.	Tg1—g8†!	Uppgivet.

(British Chess Magazine.)

Parti 3985. Caro-Kann.

Spelat i turneringen i Magdeburg.

Bogoljubow, vit.	*Spielmann,* svart.
1. e2—e4	c7—c6
2. Sb1—c3	d7—d5
3. Sg1—f3	Sg8—f6
4. e4—e5	Sf6—e4
5. d2—d4	Lc8—f5
6. Sf3—h4	e7—e6
7. Sh4×f5	e6×f5
8. Sc3×e4	f5×e4
9. Dd1—g4	Dd8—d7
10. Dg4—g3	c6—c5!

Utmärkt spelat.

11.	d4×c5	Sb8—c6
12.	c2—c3	Lf8×c5
13.	Lf1—e2	

På 13. D×g7 skulle följa 0—0—0 med utmärkt spel för svart.

13.	— —	0—0
14.	Lc1—f4	f7—f6
15.	e5×f6	Tf8×f6
16.	Lf4—e3	d5—d4!
17.	c3×d4	Sc6×d4
18.	Le3×d4	Dd7×d4
19.	0—0	De5×b2
20.	Le2—c4†	Kg8—h8
21.	Ta1—e1	Ta8—f8
22.	Te1—e2	Db2—d4
23.	Lc4—b3	

Ställning efter vits 23:e drag:

23.	— —	Tf6×f2!

Efter utmärkt spel det avgörande inhugget.

24.	Te2×f2	Tf8×f2
25.	Dg3×f2	

På T×f2 följer Da1† jämte matt och om Dc8† så Tf8†.

25.	— —	Dd4—e5!
26.	g2—g3	h7—h5
27.	Tf1—d1	Lc5×f2†
28.	Kg1×f2	De5—f6†
29.	Kf2—e3	Df6—f3†
30.	Ke3—d4	e4—e3
31.	Td1—d3	Df3—f2
32.	Td3×e3	Df2×h2
33.	Kd4—e4	Dh2—g2†
34.	Ke4—d3	Kh8—h7
35.	Kd3—d4	Kh7—h6
36.	Lb3—d5	Dg2—d2†
37.	Kd4—e4	b7—b5
38.	Te3—d3	Dd2—e2†
39.	Td3—e3	De2—c2†
40.	Ke4—e5	a7—a5
41.	Ke5—d6	g7—g6
42.	g3—g4	h5×g4
43.	Te3—e6	b5—b4

Uppgivet.

(Deutsche Schachblätter.)

Från schackvärlden.

Sveriges schackförbund. En match om Sverigemästerskapet utkämpades den 5—10 november i Göteborg. Utmanare var G. Stoltz, segrare i årets förbundsturnering. Genom sällskapet "Schackspelets vänner" hade de erforderliga Kr. 300: — ställts till förbundets disposition. Allan Nilsson erhöll i lottningen fördelen av vit i första, tredje och femte partierna. Det första partiet fördes kraftigt av Allan Nilsson till vinst. Andra partiet vanns av Stoltz och det tredje partiet slutade med remis. I fjärde partiet gjorde Stoltz ett felaktigt offer och vederlades detta kraftigt av Allan Nilsson. Femte partiet vanns i vacker stil av Stoltz. Båda spelarne erhöllo alltså 2 ½ p. och Allan Nilsson behåller mästerskapet.

Lettländska schackförbundet har uttalat en önskan att spela en match mot förbundet. För närvarande är det tyvärr av flera orsaker omöjligt kunna realisera detta intressanta förslag, men det vore synnerligen önskvärt att en kraftmätning mellan de båda förbunden någon kommande säsong kunde anordnas.

Förbundet har under november månad anordnat fyra radioföredrag. Det första hölls måndagen den 7 november av förbundssekreteraren och behandlade schackspelets utveckling. Förbundsordföranden talade den 14 november över ämnet logik och fantasi. Om problemkonsten talade kand. P. H. Törngren den 21 november, och herr G. S. Nybergs föredrag den 28 november behandlade schackspelet i våra dagar.

I omspelsmatchen i första klassen från förbundskongressen i Örebro, segrade B. Dahlin, Stockholms allmänna schackklubb.

Buenos Aires. Mellan Capablanca och Aljechin har utkämpats en match om världsmästerskapet. Den väldiga kampen pågick i över två månader och trettiofyra partier spelades, innan avgörande ernåddes. Aljechin segrade med 6 vinster mot tre förluster. 25 partier blevo remis.

Den nye världsmästaren, född 1892, är välkänd för de svenska schackvännerna, då han som tjugoåring vid den internationella turneringen i Stockholm 1912 tillkämpade sig sin första större seger. Redan då kunde man förutspå den originelle och sällsynt begåvade spelaren en stor framtid. Säkerligen var det emellertid ej många, som ej trodde att Capablanca denna första gång, han skulle försvara sitt världsmästerskap, skulle avgå med segern, så mycket mer som Aljechin ej i någon turnering lyckats vinna något enda parti mot honom.

Den oerhört långa striden måste ha varit synnerligen ansträngande för båda spelarne och man kan ej förundra sig över att den nye världsmästaren ej önskar eventuell revanschmatch förrän tidigast 1929.

Att Capablancas landsmän skola anskaffa de nödiga medlen för en sådan match, så snart Capablanca önskar spela den, kan man anse för alldeles givet. Så antagligen 1929 har schackvärlden att emotse ett nytt envig mellan de väldiga kämparna, såvida ej världsschackförbundet kan få taga sig an världsmästerskapstävlingar. Förbundsordföranden Dr. Rueb, vilken till Aljechin uttalat förbundets lyckönskan, har samtidigt framfört förbundets önskan att få anordna kommande matcher om världsmästerskapet, vilka då skulle bliva förenklade och regelbundet återkommande.

Världsschackförbundet avhåller sin femte kongress i Haag 1928. Tvenne turneringar komma att anordnas, den ena individuell, i vilken de olika ländernas amatörchampions kunna deltaga, och den andra en lagtävlan, till vilken varje land kan sända ett lag om fyra spelare. Den senare tävlingen kommer ej att äga rum om ej minst tio lag anmälts. Tävlingarna komma att vara c:a 14 dagar och taga sin början den 20 eller 23 juli. Anmälningstiden utgår den 1 mars.

Matchen Berliner Schachgesellschaft—Stockholms Schacksällskap. Då Dr. Lasker ej ansåg, att de två oavslutade partierna kunde med någon säkerhet avdömas, ha på förslag av det tyska sällskapet parterna enats om att räkna partiet Schlage—Olson som remis och partiet Dahl—Westphal som vunnet för svart. Slutresultatet blev alltså 11 ½ p. för Stockholms Schacksällskap och 8 ½ p. för Berliner Schachgesellschaft.

Köpenhamn. Den andra masstävlingen med Malmö ägde rum den 25 sept. å Studenterforeningens lokal. Hemmalaget vann en förkrossande seger med 40 ½ p. mot 9 ½ p.

Efter matchen i Stockholm gav mästaren **Sämisch** simultan- och blindspelsföreställningar på en del orter i Sverige. I Stockholm spelade han 34 simultanpartier med resultat 20 vinst, 8 förlust och 6 remis samt 10 blindpartier, av vilka han vann 3, förlorade 3 och gjorde 4 remis. I Göteborg spelade han 27 simultanpartier, 20 vinst 4 förlust och 3 remis och ävenledes 10 blindpartier, 3 vinst, 4 förlust och 3

remis. I Eskilstuna var hans simultanspelsresultat 20 vinst, 5 förlust och 6 remis och hans blindspelsresultat 4 vinst och 2 remis, i Falkenberg respektive 19 vinst, 3 remis och 5 vinst, 1 remis och i Malmö 29 vinst, 5 förlust, 7 remis och 9 vinst, 1 förlust.

Västgöta-Dal-Bohus schackförbund. Elva föreningar hava anmält sig till höstens och vinterns turneringar nämligen Schackklubben Fenix, Borås, Jonsereds schackklubb, Vasa schacksällskap, Alingsås schacksällskap, Tollereds schackklubb, Trollhättans schacksällskap, Vänersborgs schacksällskap, Åmåls schacksällskap, Lysekils schacksällskap, Uddevalla schacksällskap och Vargöns schackklubb.

Alingsås schacksällskap hade höstsammanträde den 25 oktober, varvid till styrelse valdes Oscar Fransson, ordf., Karl Åkerberg, v. ordf., Erik Erikson sekr. och kassör, H. V. Bergfelt v. kassör, John Svensson, v. sekr. I sällskapets vinterturnering deltaga 8 i första, 4 i andra och 8 i tredje klassen.

Östergötlands schackförbund. Till årets pokalturneringar ha anmälts tolv lag. I A-lagsserien deltaga 1. Linköpings Allm. schacksällskap; 2. Östra Bollklubben; 3. Nykterhetsvännernas segelsällskap; 4. Norrköpings schacksällskap. I B-lagserien deltaga 1. Norrköpings sportklubb; 2. Söderköpings I. S. schackklubb; 3. Norrköpings schacksällskap; 4. Östra bollklubben. I C-lagserien deltaga 1. Linköpings allm. schacksällskap; 2. Finspångs A. I. F:s schackklubb; 3. I. F. Kamraternas schackklubb; 4. I. F. Fylgias schackklubb.

London. The British Empire Club har under oktober månad anordnat en större internationell mästareturnering. Resultatet blev att Nimzowitsch och Tartakower delade första och andra pris med vardera 8 p. Tredje pris erhöll Marshall med 7 ½ p., fjärde pris Widmar med 7 p. och femte pris Bogoljubow med 6 ½ p. Sjätte och sjunde prisen delade Réti och W. Winter med 5 ½ p. Följde så Colle 4 ½, Buerger, Thomas och Yates 3 ½ p. och Fairhurst 3 p.

Kabelmatchen mellan London och Newyork den 5 november, resulterade i en vacker seger för London med 4 p. mot 2. Vid speltidens slut voro endast partierna vid bord 1. Yates—Marshall remis, bord 4. Winter—Kashdan remis och bord 6. Goldstein—Shapiro, vinst avgjorda. De tre övriga avdömdes av Amsterdams schacksällskap med resultat bord 2. remis Michell—Kupchik, bord 3. remis Sergeant —Ed. Lasker och bord 4 vinst Buerger över Santasiere. Londonspelarne alltid nämnda först.

Moskwa. I turneringen om mästerskapet för Ryssland delades första och andra prisen av Romanowsky (Leningrad) och Bogatyrchuk (Kieff) med 14 ½ p. av 20 möjliga. Dus. Chotimirsky och Model delade tredje och fjärde priserna med 13 p. och Botwinnik och Makagonoff femte och sjätte prisen med 12 ½ p.

Chamonix. Franska mästerskapet vanns av A. Chéron med 7 p. av 8 möjliga.

Förenta Staterna. The National Chess Federation of U. S. A. avhöll sin första kongress i Kalamazoo, Michigan. Norman T. Whitaker vann första priset och mästerskapet med 6 ½ p. av 8 möjliga. Andra pris erövrades av Kupchik.

Biel. I Schweiziska schackförbundets trettioförsta nationella turnering segrade A. Staehelin med 6 p. av 8 möjliga.

Trondhjem. I förbundstävlingen om mästerskapet segrade H. G. Hansen (Oslo) med 5 ½ p. av 7.

PROBLEMAVDELNINGEN.

Till Sveriges schackvänner!

När jag med detta nummer övertager ledningen av Tidskrift för Schacks problemavdelning, är det i den förhoppningen, att Sveriges schackvänner landet runt skola göra sitt till för att hålla avdelningen på en alltigenom hög nivå. Problemschacklivet i Sverige har under de sista åren fört en tynande tillvaro, och våra svenska problemister ha varit helt hänvisade till våra dagliga tidningars schackspalter — eller till utlandet. Och så bör det icke vara. Våra grannländer Norge och Danmark äga i sina resp. förbundstidskrifter förträffliga centralorgan för landets schackliv även i vad rör problemkonsten, och Sverige har precis lika stor utsikt att få det ställt på samma sätt. Förutsättningen är endast, att tillräckligt intresse från alla håll ägnas den tidskrift, som genom sin officiella ställning bäst är skickad att inför utlandet utgöra en värdemätare på det svenska schacklivets nivå. Jag utlovar goda originalproblem, artiklar och sakkunnig kritik från problemkännare, och jag är övertygad om, att problemavdelningen kommer att ha något intressant att bjuda varje svensk problemvän. Vad som begäres är som nämnt endast intresse från schackvännerna. Om varje klubbstyrelse uppmanade sina medlemmar till prenumeration, om varje schackredaktör omnämnde tidskriftshäftena i sin spalt och uppmanade allmänheten att studera dem, och om var och en, som överhuvud läser en schackspalt, gjorde sig det ringa besväret att insända prenumerationsbeloppet — då skulle Tidskrift för Schack snart liksom förr om åren vara ett av världens ledande schackorgan.

Svenska schackvänner: Detta är Eder tidskrift. Hjälp till att göra den till en god tidskrift!

Pehr Henrik Törngren.

Varje häftes problemavdelning kommer att innehålla originalproblem, reproduktioner, artiklar, notiser om turneringar, domslut, litteratur, föreningsverksamhet etc., vidare lösningar och kritiker. I nästa häfte kommer dessutom att startas en löpande lösningsturnering med bokpriser. Detta häftes originalproblem äro samtliga av svenska författare, och reproduktionerna innehålla bl. a. svenska pristagare under 1927.

Från problemvärlden.

Sveriges Schackförbund utlyser härmed en turnering för vanliga, direkta tvådragsproblem av svenska författare. Uppgifterna sändas till P. H. Törngren, Nybrogatan 7, Stockholm, senast den 15 januari 1928; rättelser av insända felaktiga problem kunna göras intill samma tid. Priserna bli kr. 20, 10 och 5; de insända problemen bli Tidskrift för Schacks egendom, och de bästa uppgifterna komma att framläggas vid den lösningsturnering, som förbundet som vanligt kommer att anordna på Schultzdagen den 23 februari 1927. Domare blir Fr. Lindgren; motto är obehövligt, då domen sker från likformiga diagram utan författarnamn.

Förbundets årsturnering: Sveriges Schackförbund belönar som förut med penningpriser de bästa problem av svenska författare, som under 1927 publicerats i svenska schackspalter (med undantag blott för sådana, som tidigare erhållit priser på annat håll). Dylika uppgifter insändas senast den 31 januari 1928 till P. H. Törngren (adress se ovan), som vidarebefordrar dem till domaren.

Förbundets lösningstävling: På årsdagen av Johan Gustaf Schultz' födelse anordnar förbundet som vanligt en lösningstävling efter följande regler:

Turneringen är öppen för alla till förbundet anslutna föreningar. Tävlignen får ej pågå längre tid än tre timmar. Å protokollen angives för tvådragsproblem endast inledningen och för tredragsproblem inledningen samt alla vits andra drag. Poängantalet är för varje problem lika med dragantalet; för bilösning gives lika många poäng som för resp. huvudlösning. För påvisande av olöslighet gives en poäng. Vid lika poäng avgör den använda tiden, vilken av turneringsledaren skall antecknas å protokollet. Prisen utgöras av schacklitteratur. Förening, som önskar deltaga, har att till förbundets sekreterare notarien Eric Carlén, Prästgårdsgatan 40, Stockholm, insända anmälan jämte turneringsledarens namn och adress.

En svensk problemhandbok: Som varje problemredaktör torde kunna intyga, är avsaknaden av en lättfattlig problemhandbok en lucka i den eljest så rikhaltiga schacklitteraturen. Inte sällan blir han anmodad ge anvisning på någon lämplig bok, i vilken nybörjaren inte endast får lära sig, vad ett schackproblem är — ty sådana finnas

nog! — utan även kan få förklaring på den massa av termer, vilka man numera knappast kan reda sig förutan. Men då kan han aldrig stå till tjänst. Det kan därför hälsas med glädje, att de båda välkända problemisterna Eric och P. H. Törngren inbjuda till subskription på en dylik problemhandbok. Enligt anmälan är boken avsedd att på cirka 100 sidor behandla idéer och termer inom två- och flerdragsproblem samt fantasischack; ett inledande kapitel gör nybörjaren förtrogen med problemkonstens elementära begrepp. Ett hundratal diagram skola illustrera texten; priset blir för subskribenter kr. 3: 50 för häftat ex. Därest för november månads utgång tillräckligt antal subskribenter för att säkerställa bokens utgivning anmält sig, kommer den att föreligga i tryck i början av nästa år; i annat fall måste planen tillsvidare uppgivas. Subskription sker hos hr P. H. Törngren, Nybrogatan 7, Stockholm. Vi hoppas att problemvännerna landet runt vilja stödja planen, så att den ej behöver skrinläggas.

(Frithiof Lindgren i Svenska Dagbladet, 26. 9. 27.)

Svenska problemturneringar: Trollhättans schacksällskap har utskrivit sin 11:e internationella tredragsturnering. Varje deltagare äger rätt att tävla med högst tre ej förut publicerade problem, som insändas, försedda med motto, fullständig lösning och förseglad namnsedel, till dir. J. O. Åqvist, Trollhättan, före den 1 april 1928; korrigeringar kunna ske intill den 1 juni. Priserna bli kr. 100, 80, 60, 40 och 20 samt event. extra priser; domare äro J. Fridlizius och H. Jonsson samt event. J. A. Ros, och uppgifterna bli N. D. A:s schackspalts egendom.

Hvar 8 Dag belönar med penningpriser å 50, 30 och 20 kr. de bästa tredragare, som inflyta i dess schackspalt under 1927. Domare är J. Fridlizius, och uppgifterna adresseras till Martin Anderson, Älfsborgsgatan 37, Göteborg.

En anonym problemvän har donerat en prissumma på 100 kr. för en nordisk tredragsturnering; varje skandinavisk problemist äger rätt att tävla med högst tre opublicerade uppgifter, som insändas, försedda med motto, lösningar och namnsedel till H. Jonsson, Partille, före den 1 februari 1928 (korrigeringar före 1 mars). Domare är J. Fridlizius, och priserna bli kr. 50, 30 och 20.

Schackparti och schackproblem.

En studie för T. f. S. av P. H. Törngren.

I.

Schackspelarna lösa ej problem, och problemvännerna spela ej schack — och varför så är förhållandet, är ett stående diskussionsämne inom många schackkretsar. Den antagligaste orsaken är väl

den, att praktiskt spel och problemkomposition (resp. problemlösning) av utövaren kräva så vitt skilda egenskaper. I andra hand kommer den ofta hörda synpunkten "inte lär jag mig spela bättre av att lösa problem!" — och så är schismen där. Föreliggande lilla studie har till avsikt att visa, att spelare (hemskt, sa Rydingen!) och problemvänner dock med fördel kunna taga del av varandras prestationer och ha nöje och nytta därav.

En gång i tiden avsåg problemet att hos nybörjaren inpränta vissa värdefulla och i partiet användbara kombinationer — det hade m. a. o. rent didaktiskt syfte; denna tid är nu längesedan förbi, och problemkonsten har sina egna mål. Men många problemidéer, även bland de allra modernaste, kunna få användning under spelet, och omvänt kunna många spelade kombinationer omformas till problem; och det är på dylika "problempartier", som jag under några år samlat intressanta exempel, bland vilka jag nu ämnar framlägga ett urval. (Samlingen består f. n. av ett fyrtiotal exempel, representerande ett urplock ur några tusen partier; ytterligare exempel mottagas givetvis ytterst tacksamt, då ju samlingen aldrig kan göra anspråk på fullständighet.)

Låt oss som ett första exempel skärskåda bondeförvandlingstemat. I problemkonsten spelar detta en ytterst viktig roll; jag behöver blott nämna ett sådant exempel som dr Høegs klassiska uppgift, vilken belönades med hedersomnämnande i Nordiska Schackförbundets turnering 1905 (se diagram 1). Inledningen är 1. Bf7, och efter de fyra försvarsdragen Kd6, B×f4, B×d4 och Kf6 framkomma bondens fyra förvandlingar till D, T, L och S. Ett dylikt problem är så gott som oanvändbart vid praktiskt spelande; vit vinner lika lätt genom att avvakta lämpligt tillfälle och då förvandla sin B till en D. Förvandling till annat än D förekommer överhuvud nästan aldrig i partiet. "Ein Thurm thut's auch" (det går lika bra med torn) lär Anderssen ha yttrat vid ett tillfälle under Wienturneringen 1873, då han lät den avancerade bonden bli torn i stället för dam — men en sådan generositet är i vår krassa tid rätt sällsynt. Och ännu ovanligare är det fall, att en avancerad bonde även i partiet *måste* förvandlas till en annan och svagare pjäs än dam. När ett dylikt fall inträffar, får det vanligen ge upphov till någon slutspelsstudie över

Diagram 1.
3‡.

Diagram 2.

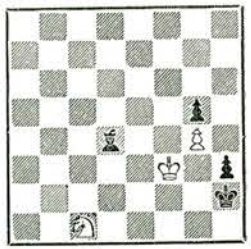

Diagram 3.

temat, och i åtminstone ett fall har denna studie blivit världsberömd. Det gäller den engelske prästen Saavedras vinststudie (diagram 2), vars geniala lösning lyder: 1. Bc7, Td6†. 2. Kb5, Td5†. 3. Kb4, Td4†. 4. Kb3, Td3†. 5. Kb2, Td4. 6. *Bc8T* (ty på Bc8D? följer 6. —, Tc4†. 7. D×c4 och svart är patt!), Ta4. 7. Kb3 och vit vinner lätt. Mindre känt torde dock vara, att denna vackra studie i verkligheten härstammar från ett matchparti mellan Potter och Fenton 1895, och att Saavedra "endast" fann lösningen till en i partiet uppkommen ställning.

Ett annat exempel på tornförvandling uppkom i ett parti Heinrichs-Mohnke (Westfalens Schackförbund 1926), där ställningen i diagram 3 uppnåtts. Det följde: 1. Se2, Le3. 2. Sg3, Ld2. 3. Se2, Le1. 4. Sd4, Kh1. 5. Se2, Bh2. 6. Sd4, Kg1. 7. Se2†, Kf1. 8. Sg3†, L×g3. 9. K×g3, *Bh1T* och vit uppgav.

Det enda exempel på löparförvandling, som min samling har att bjuda, visar diagram 4, som uppkom i ett parti Tschigorin — dr Tarrasch 1893. Det följde 1. Tf5, Tg8. 2. Bg7† och vit vann, ty på 2. —, Kh7 följer 3. Tf8, T×f8. 4. *B×f8L*.

Medan en T- eller L-förvandling med nödvändighet måste ske för att hindra patt, kan en S-förvandling lättare uppkomma. På en dylik har jag också funnit flera exempel. Diagram 5 visar sålunda en ställning ur ett parti dr Mattfuss—dr Rode (Wien 1924); svart vid draget spelade Kf4, och det följde 2. Be8D, Th3†. 3. K×h3 (på 3. Kg1 följer Th1†. 4. K×f2, Bg1D† och svart vinner lätt), *Bg1S†*. 4. Kh4, Th2‡.

Diagram 4.

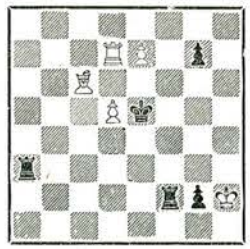

Diagram 5.

Diagram 6.

Diagram 6 är ställningen efter vits 30:e drag i partiet mellan fröken Daunke och fru Paula Wolf-Kalmar (Wien dec. 1925). Det följde: 30. —, Te2. 31. Kf1, Tg2. 32. D×g2, S×g2. 33. K×g2, B×f3†. 34. Kf2, Dg2†. 35. Ke3, Bf2. 36. Td2, *Bf1S†* och vit gav upp.

Nästa diagram (7) uppkom efter svarts 46:e drag i ett parti Fleissner—Hussong (Mannheim 1926); vit står som synes inför överhängande matthot, men han räddar sig genom följande spännande manöver: 47. *Bb8S†*, Ke6. 48. Sc7†, Kf6. 49. Sd7†, Kg7. 50. Sce8†, Kg8. 51. S×e5, Tb3†. 52. Ke2, Tb2†. 53. Kd3, T×g2. 54. S×f5, T×h2. 55. Sf6†, Kh8. 56. Sf7‡.

Diagram 7.

Diagram 8.

Diagram 9.

Diagram 8 härrör från ett parti mellan Yates och Aljechin (Kecskemet 1927); det följde 76. Kh4, Bh2. 77. Kg3, Kh5 och vit gav upp, då på 78. D×f6 följer *Bh1S*‡.

Diagram 9 slutligen är ställningen efter svarts 21:a drag i partiet Mac Donnell—Bird (London 1874). Det spelades *22.* Dd2, *Bf1S*†. *23.* T×f1, *B×f1S*†. *24.* T×f1, L×f1 och svart vann.

Dessa exempel — med den praktfulla *dubbla* förvandlingen i nr 9 som kulmen — visa tydligt, att ett studium av problemkonsten kan hjälpa den praktiske spelaren att finna — ej blott den enklaste, utan även ofta den enda vägen till vinst. Vi ha denna gång endast sysselsatt oss med förvandlingstemat; nästa gång kommer vårt studium att gälla de nytyska kombinationernas område.

Lösningar

(till problemen 6852—7 i häfte 1, 1927).

6852. (Malachoff) 1. Lc2, hot. 2. Dc3. 1. —, B×c4 (Lf7, Bb4). 2. B×c4† (Dd8†, Da1). **6853**. (Rduch) 1. Kf2, hot. 2. Te5†. 1. —, Kc6 (Bf5, Bb4). 2. Td4† (Td4†, Dc7). **6854**. (Chocholous) 1. Lc3, hot. 2. Lc6†. 1. —, B×e3 (B×e3, Ke5). 2. Bd4 (Db7†, L×d4†). **6855**. (Palkoska) 1. Bf4, hot. 2. Dd4. 1. —, D×c4 (Kd6, Sf2, Sc3, Bb5). 2. Bf5† (Bf5†, De1†, De3†, Dc5). **6856**. (Palkoska) 1. Kf8, hot. 2. Dg3†. 1. —, Te3 (Bf2, T×b4). 2. Dd2 (D×f2, Dc3†). **6857**. (Palkoska) 1. Df7, hot. 2. Bf4. 1. —, Te1 (Tg1). 2. Se3 (Sg3)†.

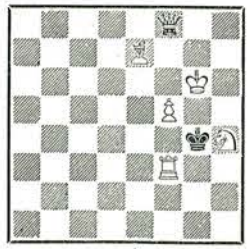
Till problemen.

De 12 svenska originalminiatyrerna torde kanske delvis visa sig rätt lättlösta men bjuda säkert god underhållning. 6860 komponerades oberoende av Lindgren och Olson samtidigt efter en äldre uppgift av J. Keeble. Författaren till 6861 "komponerade" uppgiften 1924 i en ålder av sju år! — I en maximummer måste svart spela sitt för var gång längsta drag, varvid märkes, att — enligt Euklides — a1—f6 är längre än a1—a8, för att taga ett exempel. I en reflexmatt spela bägge parter på självmatt, och den som kan sätta matt i ett drag måste också göra det.

Lösningar och kritiker adresseras direkt till *Pehr Henrik Törngren,* Nybrogatan 7, Stockholm. Lösningarna offentliggöras i häfte 2 under 1928.

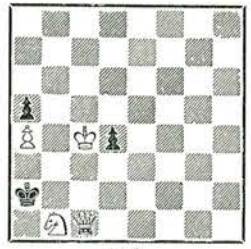
Originalproblem.

6858. *B. Giöbel.*

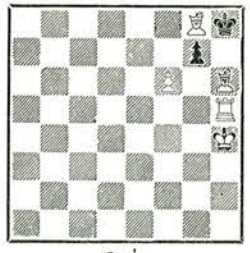
2 ‡.

6859. *H. Hultberg.*

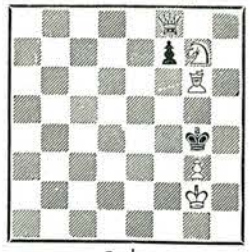
2 ‡.

6860. *Fr. Lindgren & A. Olson.*
Bearbetning, efter Keeble.

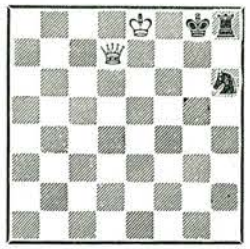
2 ‡.

6861. *A. Olson.*
Tillägnat Fr. Lindgren.

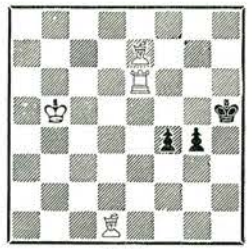
2 ‡.

6862. *O. Törngren.*

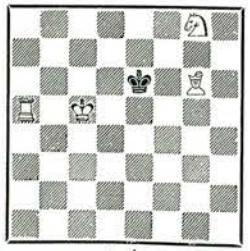
2 ‡.

6863. *H. Hultberg.*

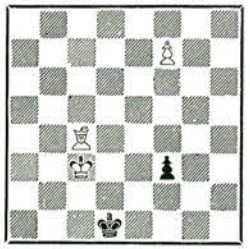
3 ‡.

6864. *B. Tigerschiöld.*

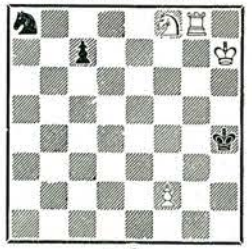
3 ‡.

6865. *P. H. Törngren.*
Tillägnat D. Lindström.

3 ‡.

6866. *P. H. Törngren.*
Tillägnat R. Persson.

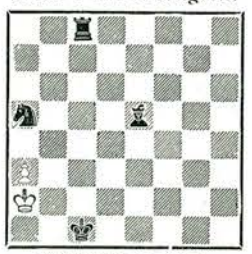
4 ‡.

6867. *P. H. Törngren.*

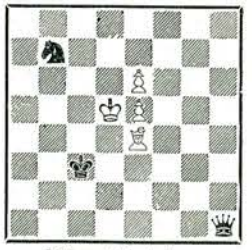
Reflexmatt i 2 drag.
Maximummer.

6868. *P. H. Törngren.*

Reflexmatt i 2 drag.
Maximummer.

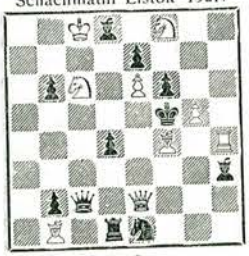
6869. *B. Larsson.*

Självmatt i 4 drag.
Maximummer.

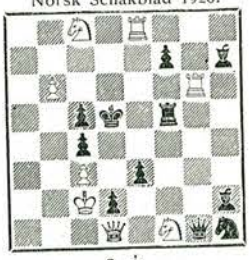
Reproduktioner.

6870. *Fr. Lindgren.*
3. pris,
Schachmatni Listok 1927.

2 ♱.

6871. *E. Letzén.*
1. pris,
Norsk Schakblad 1926.

2 ♱.

6872. *O. Jonsson.*
4. pris.
L'Italia Scacchistica 1927.

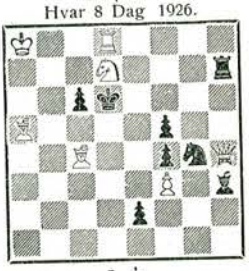
3 ♱.

6873. *S. Almgren.*
2. pris,
Hvar 8 Dag 1926.

3 ♱.

6874. *E. Jönsson.*
3. pris.
Hvar 8 Dag 1926.

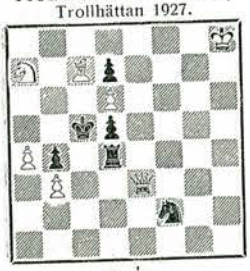
3 ♱.

6875. *C. E. Westberg.*
5. pris,
Hvar 8 Dag 1926.

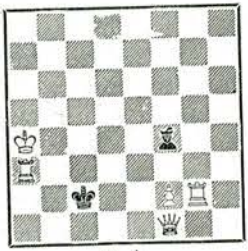
3 ♱.

6876. *A. Åkerblom.*
Hedersomnämnande,
Trollhättan 1927.

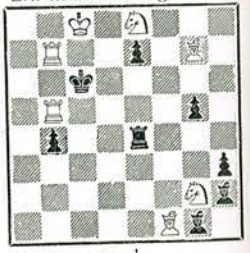
3 ♱.

6877. *B. Giöbel.*
Från SASK-festen 1927.

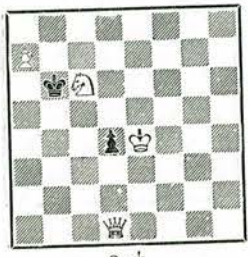
2 ♱.

6878. *P. H. Törngren.*
Hedersomnämnande,
Ernsttematurneringen 1926.

3 ♱.

6879. *S. Clausén.*
Sv. Dagbladet 1927.

3 ♱.

6880. *Fr. Lindgren.*
2. pris,
Problematikusturn. 1925—6.

Självmatt i 2 drag.

6881. *N. Rutberg.*
Nya Dagl. Alleh. 1925.

Självmatt i 5 drag.